

# Ännu mer om ett kristligt leverne

## Kolosserbrevet kap. 3

Då ännu några högst förträffliga, viktiga och nödiga stycken äro kvar av detta kapitel, som redan blivit något betraktat, vilja vi nu fortgå till dess avslutande. Och då vi i en föregående artikel sett, huru en arm syndare, en förlorad son, återkommer till sin fader, benådas och beklädes med faderns bästa skrud på nytt och upptages till barn och arvinge, så följer det alldeles på sitt ställe, att vi ock betrakta, huru ett sådant nådebarn i detta sitt nya, saliga stånd bör vandra under sina återstående dagar på jorden. Ty näst efter den stora läran om huru vi *varda* kristna, benådade och saliga i tron, samt huru vi i denna tro och nåd skola *städse förbliva*, så följer såsom den närmast första och viktigaste: huru vi såsom benådade skola vandra bland människor.

Eller vad hava väl nådebarnen nu mer att göra här på jorden, om icke att se på sin Faders ögon och mun - se till, huru de i all sin umgängelse kunna tjäna och ära Herren, »för att icke mer efter människors lustar, utan efter Guds vilja leva den i köttet återstående tiden» (1 Petr. 4:2).

Men hur detta sker, därom hava vi förut av vårt kapitel sett, att det första, som fordras, är, att vi hava *dött* och *uppstått* med Kristus, att vi i samvetet blivit så *dödade från lagen*, att vi icke mer tjäna såsom trälrar, »i bokstavens gamla väsende», utan såsom söner och arvingar *i huset*, med villiga hjärtan, »i Andens nya väsende» - att vi sedan genom samma nåd blivit så *dödade från synden*, att vi ej mer kunna stå i hennes tjänst, utan om vi ock överrumplas av henne, vi då falla såsom i eld och vatten, däri vi ej kunna förbliva, utan uppstå igen i bättring och tro, för att åter, med nytt uppsåt, begynna vår rätta vandring. Omsider sågo vi, huru därtill hörer att beständigt korsfästa köttet med lustarna och begärelserna, avkläda den gamla människan med hennes gärningar och ikläda oss den nya, »som förnyas till kunskap efter dens bild, som har skapat henne». Detta är i korthet innehållet av det föregående i detta kapitel.

Nu följer såsom fortsättning därav v. 12 o. följ. Gud give oss nåd att lägga det på hjärtat!

*Ikläden eder därför, såsom Guds utkorade, heliga och älskade, en hjärtlig barmhärtighet, mildhet, ödmjukhet, saktmodighet, långmodighet, fördragande varandra och förlåtande varandra, om någon har klagomål mot någon. Såsom Kristus har förlåtit eder, så gören ock I.*

*Men över allt detta ikläden eder kärleken, som är fullkomlighetens band. Och Kristi frid regere i edra hjärtan, till vilken I ock ären kallade i en kropp, och varen tacksamma.*

Huru faderligt, hult och vackert förmanar icke aposteln! Se, vilka ljuva bevekelsegrunder han använder, vilka härliga titlar han tillägger de trogna! Och se, vilka sköna dygder han förmanar dem till! *Ikläden eder, såsom Guds utkorade, heliga och älskade!* Här få vi först se, vad de kristna äro inför Gud, eller huru de inför honom se ut, nämligen såsom här står: *Guds utkorade, heliga och älskade!*

- »Ja», säger du, »det är sagt om helgonen, icke om oss, icke om sådana eländiga syndare! Dessa äro titlar, som kunna passa för den utkorade jungfrun Maria, den helige Petrus och Paulus, den älsklige Johannes.»

Ja, visst tyckes det så, visst är det alldeles för orimligt att lämpa sådana ord på några skröpliga syndare, men se efter, vilka och hurdana de äro, till vilka aposteln skrev detta. Det är samma kolosser, vilka han i 5: e och 8: e v. så allvarligt förmanar att döda sådana synder, som boleti, orenhet, lusta, ond begärelse, girighet, vrede, häftighet, ondska, hädelse, lögn» m.m. Hade de varit helgon efter vårt förnuft och tycke, så skulle sådana saker aldrig funnits hos dem, och aposteln skulle aldrig till dem ställt en sådan förmaning. Men att aposteln så allvarligen förmanar och varnar dem för sådana ting, bevisar, att de icke voro fria och rena därifrån.

Ack, att vi aldrig kunna besinna, vad hela Guds evangelium vittnar, »att vår helighet icke är i oss, utan i Kristus! »O vilket jämmerligt ting är icke människohjärtat, som aldrig kan besinna Guds dråpliga gärningar och ord, och som på ett ögonblick gör hela den stora försoningsläran om intet, förtrampar

Guds Sons blod, gör Gud till lögnare och i hast utstryker både den andra och den tredje trosartikeln! Eller skola vi nu vara helgon på den grund, att vi äro heliga i oss själva? Så har då Kristus fåfängt dött! Stanna, tänk, så har »Kristus fåfängt dött» och allt Guds evangelium är falskt - och den artikeln, som säger: »Jag tror på en helig, allmännelig kyrka, de heligas samfund, syndernas förlåtelse» m.m., allt skulle då vara falskt!

Skriften gör *alla* människor till syndare och förklarar vår helighet så, att Kristus *helgade sig själv* för oss (Joh. 17:19), då han kom att för oss »göra Faderns vilja; i vilken vilja vi hava blivit helgade genom Jesu Kristi kropps offer en gång för alla» (Heb. 10:10); »ty med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat dem, som varda helgade» (v. 14). Här hör jag, att en helgelse är redan skedd och redan fullkomlig. Vi hava blivit en gång för alla helgade genom Jesu Kristi kropps offer; ty med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat, d. ä. gjort för evigt fullkomliga dem, som varda helgade. Men den helgelse som nu skall ske i oss genom Anden, den heter icke fullkomnad, utan vi varda helgade, icke hava blivit, utan varda.

På samma sätt förklarar skriften, huru vi kunna för Gud vara välbehagliga, nämligen: »Han har benådat oss i den älskade» (Ef. 1), icke i oss, genom Anden, utan i den älskade. Så förklaras ock i samma kapitel (Ef. 1), huru vi äro »Guds utkorade», nämligen därigenom att »han har utvalt oss i honom (Kristus) före världens grundläggning» (v. 4). Så är »efter nådens utkorelse» (Rom. 11) från evighet hos Gud fastställt, att ingen enda människovarelse skall inför Herren vinna nåd och välbehag, utom i hans älskade Son; att Gud har ingen förbindelse till oss och ingen föreningspunkt med oss, utom i sin Son, den människan Jesus Kristus; att »den som har Sonen, han har livet; den som icke har Guds Son, han har icke livet; ty livet är i hans Son» (1 Joh. 5:11–12).

Stanna och samla nu tankarna. Är det icke således av allt detta nog klart och visst, att var och en, även om det är du och jag, var och en, som kommit till Kristus, icke i bönen eller nattvarden allena, under det hjärtat är oomvänt, utan i en hel omvändelse, med tron äntligen kommit, sökt och funnit tröst och frälsning i Kristus allena och således är »iklädd Kristus» - att var och en, som kommit till Kristus, är ock på samma gång »Guds utkorade, helige och älskade», även om vi äro så eländiga och syndfulla, att vi behöva de förmaningar, som kolosserna i detta kapitel fått? Och när det således icke är *vår* gärning och *vår* berömmelse, att vi äro rättfärdiga, heliga och älskade, utan att det är helt och hållet Herrens Kristi egen gärning och ära, så är det vår största och heligaste plikt, att vi tro och bekänna, att vi äro heliga - inför Gud heliga och älskade - mitt under all ohelighet och skröplighet i oss själva; ty om vi icke detta tro och bekänna, så förneka vi, att vår helighet är i Kristus, och ställa fram oss själva för att själva svara inför Guds lag, och då äro vi för evigt förtappade.

Det är en stor, viktig anmärkning, när Luther säger: »Den som icke vill fritt bekänna, att han är helig, rättfärdig och ett Guds barn, utan städse ser på sina synder och klagar, att han är en syndare, han bär sig så åt, som om han sade: Jag tror icke, att Kristus har dött för mina synder; jag tror icke, att Kristi, Guds Sons blod renar eller kan rena mig ifrån mina synder; ja, jag tror icke ett enda ord av alla skriftens vittnesbörd om Kristus. Men vilken turk eller hedning ville väl tänka eller tala så skändligt?»

Ja sannerligen, när det kommit därhän, att man straffar och dömer sig själv och vill hava all sin tröst och rättfärdighet i Kristus, och man ändå går försänkt i otro och suckan, skådande endast på sin ovärdighet, då är det icke blott sig själv man nedsätter, föraktar och trampar, utan Kristus, försoningsblodet, evangelium, dopet, korteligen, alla Guds vittnesbörd om sin Son, både *Andens, vattnets och blodets* (1 Joh. 5); ty vi tala ju icke om vår egen fromhet eller om vår natur, vilken är full med synd och en gång för alla fördömd, utan vi tala om, vad Kristus gjort, förvärvat och skänkt oss - om den Guds nåd, som är så mycket högre än alla våra gärningar, som himmelen är högre än jorden.

Tycker du då, att det är allt för orimligt och mycket, att du och jag, vi arma syndare, skola vara »Guds utkorade, heliga och älskade», så glöm icke det, som du ju ser för ögonen, att han likväl *skapat* oss; kan du därjämte tro, att han så älskat världen, att han utgivit sin Son, att Guds Son blivit vår broder och med

sitt blod igenköpt oss, så är redan allt detta mycket större, än att han nu tillägnar oss det, efter det likväl långt för detta har blivit oss förvärvat, skänkt och givet. På detta sätt kan du begynna tro och tillägna dig något av dessa härliga ting, som äro skrivna, för att de skulle tros och anammas, och vilka lända till Guds ära och själens synnerliga gagn och nytta, vederkvickelse och styrka. Det blir likväl blott det minsta, som vi tro; vår tro förblir mest i suckan och i ett sträckande och farande efter den söta lukten. Men ju mer tro, desto större nådekraft; »ty fröjd i Herren skall vara eder starkhet».

Vi hava nu sett, huru en kristen inför Gud är aktad och för Guds ögon ser ut; vi skola nu se, huru han bör vara och se ut inför människor. På grund av denna höga nåd, att vi äro »Guds utkorade, heliga och älskade, förmanar oss nu aposteln, att vi också här på jorden ibland människorna skola föra en sådan vandel, som motsvarar detta vårt höga stånd inför Gud. Han säger: »Ikläden eder såsom Guds utkorade, heliga och älskade - en hjärtlig barmhärtighet, mildhet, ödmjukhet» m.m.

Först brukar han här det sköna figurliga talesättet om kläder, om avkläda och påkläda, varmed han visar, att de kristliga dygder, den fromma vandel inför människor, vartill han här förmanar, icke utgör själva livet och väsendet i den nya människan, utan blott dess prydnad och yttre bevisning. Men likväl är denna yttre umgängelse ingen ringa och ligkiltig sak, utan aposteln förmanar med stort allvar, att vi skola så vandra, som det ägnar och anstår vårt höga stånd. Här visas alltså, att det icke duger, vad några säga: »Efter Guds rike är invärtes uti oss, och Gud vill tillbedjas i anda och sanning, så behöver jag icke utvärtes inför människor visa min gudaktighet».

Aposteln säger här annat. Om eder gudaktighet är sann i hjärtat, »om I haven uppstått med Kristus» (v. 1), så »låten edert ljus så lysa för människorna, att de må se edra goda gärningar» m.m. Men att det icke blott är ytan och skenet, som aposteln vill hava, uttrycker han därmed, att han säger en »hjärtlig barmhärtighet» m.m. Äro vi rättsinniga kristna, så är det större fara för det skrymteri, vari Petrus föll, nämligen att vi i allmänhet vilja inför människor *dölja* vår gudaktighets mest talande bevis. Vänlighet, ödmjukhet, saktmodighet, samt barmhärtighet i det lekamliga, sådant älska alla människor att erfara, sådant frestas man icke att fördölja; men en djupare hjärtlig barmhärtighet, som t.ex. även varkunnar sig över nästans själ, denna barmhärtighet förtörnar, och då är man i frestelse att fördölja den.

Och i allmänhet är en sann kristen oftare i frestelse att av människofruktan fördölja sitt ljus, än att framhålla något mer, än han har i hjärtat; ty är han rättsinnig, så har han ju »lust till Guds lag efter den invärtes människan». O, därhän har det likväl kommit med Guds barn, att de hava mer fromhet i sin anda, än de våga visa för människor. Likväl, inför de fromma kan man skrymta på motsatt sätt, om det är kallt i hjärtat. Därför given väl akt på ordet »hjärtlig barmhärtighet».

Men se nu, vilka kostliga saker som skola pryda Guds utkorade, heliga och älskade! Såsom redan är sagt, erinrar aposteln först om dessa våra höga titlar och vill, att vi skola vara klädda efter vårt stånd, nämligen såsom det ägnar och anstår Guds utkorade, heliga och älskade. Sådan är ock samme apostels förmaning i Ef. 4:1, då han säger: »Så förmanar jag nu eder att vandra värdigt den kallelse, varmed I haven blivit kallade, med all ödmjukhet, saktmodighet» m.m.

Märk: »värdigt eder kallelse. »Det, som är mycket tillbörligt och passande för världens barn, kan vara alldeles otillbörligt eller opassande för ett Guds barn. T.ex. att behålla sitt goda för sig, eller att vara högfärdig och flärdfull, eller gå till rätta med en trätobroder, eller tala många fåfängliga ord o. s. v., det är något, som är en allmän sed i världen, och något, varpå ingen undrar; men för ljusets barn vore det otillbörligt; de skola gå en motsatt väg mot världens barn. Det anstår icke konungabarn att gå klädda som tiggarebarn. Efter I nu ären Guds utkorade, heliga och älskade, säger aposteln, så kläden eder så, som det anstår och ägnar sådana.

Vi vilja nu beskåda själva klädnaden. Först nämnes hjärtlig barmhärtighet eller barmhärtighetens innersta, som betecknar en innerlig och brinnande barmhärtighetsrörelse i hjärtat, varav sedan följer varkunsamhet, dels uti att förlåta en felande, dels uti att hjälpa en behövande eller nödställd. Detta är

således motsatsen mot det kalla, själviska sinnet, som blott ser på sin rätt. Därför uppröres mitt hjärta för hans skull, att jag vill förbarma mig över honom, säger Herren. »Detta är »vår Guds innerliga barmhärtighet», vilken bör återspeglas i alla hans barn, såsom Kristus säger: »Varen barmhärtiga, såsom ock eder Fader är barmhärtig», och åter: »På det att I skolen vara eder Faders barn (eller avbilder), ty han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter regna över rättfärdiga och orättfärdiga.

Det andra stycket av vår dräkt var mildhet eller godhet, välvillighet. Detta vill säga en benägenhet att vara människor till tjänst och nytta, en egenskap, som utgör en så skön prydnad på Guds utkorade, att många blott för dess skull blivit dragna till Gud och hans folk. Guds barn böra vara de vänligaste och välvilligaste människor på jorden. Det som ingen predikan förmått, det har ofta denna egenskap uträttat. Därför var ock hela Kristi liv på jorden idel mildhet och välgörenhet. Han vandrade omkring och gjorde väl och botade alla. Den högsta upplysning och de ståtligaste ord göra intet gagn, utan blott förbittring, där ett kallt, ovänligt väsende stöter tillbaka. O, huru bedrövligt sådant är! Nej, de, som hava den dyrbaraste kunskap att meddela, böra hava den insvept i det älskligaste, vänligaste väsende.

Det tredje stycket, ödmjukhet, som var och en lätt förstår, hänger härmed nära tillhopa. När en kristen, driven av »hjärtlig barmhärtighet», ofta måste säga sin nästa ett varningens ord till väckelse, så är detta i sig självt ett göromål, som nödvändigt måste uttydas såsom andligt högmod, varför ock världens allmännaste beskyllning mot de trogna är, att de äro högmodiga - ehuru det är inga människor, som så mycket känna och beklaga sin egen uselhet, som just de kristna.

Men när själva innehållet av en troendes bekännelse nödgas, såvida vi skola tala sanning, vara av den beskaffenheten, att den förekommer världens barn såsom högmod; så är desto mer nödvändigt, att vi på allt möjligt sätt uttrycka och bevisa, att vi icke drivas därtill av högmod - det är nödigt, att vi icke blott i hjärtat äga, utan ock ikläda oss ödmjukhet.

Skulle i hjärtat uppstå högmod och tycke för oss själva, skulle vi hylla och behålla sådant, då är en större fara på färde, då är ett djupt fall eller någon annan galenskap snart för dörren, ty »Gud står emot de högfärdiga», och då hjälper icke något förstånd eller någon vaksamhet för att undfly den fallgrop, som sättes i vår väg. Därför säger aposteln: »Hållen eder hårt vid ödmjukheten»; det skall ändå knappt vara eder möjligt att förbliva däruti. »Ingen av eder tänke högre om sig, än han bör tänka. Varen icke självkloka.

Det fjärde stycket, som vi skulle ikläda oss, var saktmodighet, eller att man icke snart låter förtörna sig; och det femte, långmodighet, att man icke låter uttrötta sig i det förlåtande saktmodet, så att man skulle alldeles upphöra att tänka på någon vänskap med den människa, som prövar vårt tålamod. Detta sista har aposteln vidare förklarat, då han tillägger:

»Fördragande varandra och förlåtande varandra, om någon har klagomål mot någon; såsom Kristus har förlåtit eder, så gören ock I.»

O, vilken gyllene regel för all kristlig sammanlevnad! Vilket paradiset på jorden, inom hus och grannskap, om man blott ville följa denna regel! I själva Guds hjärta finnes ingen egenskap för oss så dyrbar och i evighet prisvärd som denna, att han förlåter, oavlåtligen förlåter oss alla våra synder; och likväl därjämte ingen egenskap, varuti vi kunna så likna honom, som just i detta beständiga förlåtande.

Därför har ock Herren lärt oss bedja: »Förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro», och ofta förklarat, att han ville endast så länge förlåta oss, som vi vilja förlåta varandra. Därför säger ock aposteln här: »Såsom Kristus har förlåtit eder, så gören ock I».

O, den som känner sina egna otaliga skulder, de tiotusen punden inför Herren, och kan tro, att allt är förlåtet, den skall ock gärna förlåta sin medtjänare allt det han felat eller möjligen kan fela. Vill han icke det, så skall han icke heller längre själv hava förlåtelse hos Gud (se Matt. 18). Att förlåta sin nästa är något, som icke står i vår frihet att göra eller underlåta, utan om vi vilja hava Guds förlåtelse, så skola vi också förlåta vår nästa - och det icke, när han i allt är vad han bör vara, utan just när han verkligt felat emot oss, såsom här står: »Om någon har klagomål mot någon.» Vi skola veta, att vi äro därtill kallade, det är vår nya, heliga kallelse, att vi skola göra något helt nytt, d. ä. något, som naturen icke plägar göra

eller älska. Så t.ex. kan man lätteligen hava en hjärtlig barmhärtighet mot sitt eget barn; men Kristi folk skall hava en hjärtlig barmhärtighet emot alla människor; lätt kan man vara vänlig mot de vänliga och ödmjuk, när någon upphöjer oss; då böja vi oss gärna; men att vara vänlig mot de ovänliga och ödmjuk, då någon nedsätter oss - detta är icke naturens verk, men detta är de kristnas kallelse. Så ock här: vad vore det för ett förlåtande, om vi ville förlåta dem, som äro vad de böra vara? Där behövs intet förlåtande; utan att förlåta just då, när vi hava fått verklig anledning till missnöje, detta är de kristnas kallelse. »Ikläden eder därför såsom Guds utkorade, heliga och älskade hjärtlig barmhärtighet» m.m.  
»Men över allt detta ikläden eder kärleken, som är fullkomlighetens band. »Summan av allt detta är kärleken.

För att icke vidare uppräknas enskilda dygder, vill aposteln säga, så ikläden eder kärleken; denna är fullkomlighetens band, denna innefattar alla andra Andens frukter och kristliga dygder - såsom han säger i Rom. 13: »Den som älskar sin nästa, han har fullbordat lagen. Ty detta: Du skall icke göra hor, du skall icke dräpa, du skall icke stjäla, du skall icke bära falskt vittnesbörd, och vilket annat bud som helst, det sammanfattas allt i detta ord: Du skall älska din nästa såsom dig själv.

Kärleken gör sin nästa intet ont. Så är nu kärleken lagens fullbordan. »Därför kallar han honom ock här »fullkomlighetens band», eller såsom andra vilja översätta det, »fullkomlighetsknippet», alla fullkomligheters sammanfattning; ty kärleken gör allt gott och intet ont; såsom åter samme apostel säger: »Kärleken är långmodig och mild; kärleken avundas icke; kärleken förhäver sig icke, han uppblåses icke, han söker icke sitt, han förtörnas icke; han fördrager allting, han tror allting, han hoppas allting, han tål allting (1 Kor. 13).

Korteligen: slutet av den kostliga klädnaden, som aposteln här utbrett för oss, är kärleken. Kärleken är det strålande pärlbandet, som sist upplyser hela beklädnaden, eller det gyllene bältet, som omfattar och sammanhåller alla andra en kristens prydnader: den är fullkomlighetens band.

Se nu här, i vilken skön klädnad Guds utkorade, heliga och älskade bör vandra! Och likväl utgör icke denna deras »högtidsdräkt» (Sak. 3), varmed de skola stå inför Konungen; därtill fordras en vida fullkomligare klädnad, nämligen det vita linnet, som är tvaget i Lammets blod (Uppb. 7: 14), utan detta är ännu blott vardagsklädnaden, med vilken vi skola vandra och arbeta inför människor. För Gud gäller icke ens de heligas största helighet; för honom äro icke ens himlarna rena. »Se, sina tjänare tror han icke, och hos sina änglar finner han fel» (Job 4: 18); om vilken stränga helighetsblick Job vidare säger till Herren: »Om jag tvådde mig i snö och renade mina händer i lut, så sänkte du mig dock i pölen, och mina kläder skulle vämjaskas vid mig» (kap. 9). Här gäller endast Kristi rättfärdighetsmantel, vilken han själv till slut måste draga över även vårt bästa och mest välmenta leverne och säga: Det kan vara gott inför människor, men icke inför Gud (Rom. 4: 2); men - »jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull; jag borttager ifrån dig din skuld och vill kläda dig i högtidsdräkt (Jes. 43: 25; Sak. 3: 4).

Men om nu någon säger: »Ja, det är detta, som jag tror: vårt leverne kan icke bestå inför Gud, därför är det icke värt att göra så stor affär därav» - och lämnar så sin natur full frihet, talar om tron och nåden, men lämnar köttet frihet, emedan vi likväl icke kunna annat, än bliva brottsliga - så är det hos den människan intet gott tecken, att Guds Ande skulle bo i hennes hjärta. Nej, låt ock vara, att vi bliva alla häri brottsliga, och att en mildare natur hos en världsmänniska gör, att hon ofta är klädd i mer vänlighet, saktmodighet, långmodighet, än en kristen, som har ett mycket svårt temperament; men där måste likväl bliva ett *nytt förhållande*, när Guds Ande, med *nåd* och *frid*, får rum i hjärtat.

Den helige Ande kan omöjligt vara overksam. Åtminstone skall han uppenbara sig därmed, att om ock naturens hetta överrumplar nådebarnet, skall det likväl däröver hava en förkrossad ande, erkänna sådana sina svagheter, straffa sig själv och bedja både Gud och människor om tålmod och hjälp. Där Guds Ande bor, måste man åtminstone stå i någon övning, något farande efter det goda, om ock med mycken möda och strid och svaghet, men man kan dock icke lämna saken.

Korteligen: den gren i vinträdet, som icke rensas och tuktas, skall brännas. Gud hjälpe var och en att

vara uppriktig mot sig! Herren Kristus har själv sagt det. Den gren som bär frukt, den rensas; den, som icke bär frukt, rensas icke, tuktas icke, får vara fri och växa efter behag; men - skall brännas (Joh. 15). Gud hjälpe var och en att vara uppriktig!

Men här torde en annan säga: »Detta är just vad jag tänkt. Därför bekräftas, att jag varken inför Gud eller inför människor är vad aposteln här sagt. Jag är alldeles olycklig! Ty tvärt emot »hjärtlig barmhärtighet, mildhet, ödmjukhet, saktmodighet» m.m. är mitt hjärta fullt av elakhet; jag är otålig, häftig, högmodig, omild, bitter. Det är just min fördömelse, att jag icke kan vara, såsom jag i detta fall bör vara, men därför är jag ock icke en av Guds utkorade» m.m.

Säga vi då: Du måste vara, såsom aposteln här förmanar; du får icke vara efter din natur, du måste bättra dig, du måste vara efter ordet; så svarar själen: »Det är just detta jag tror, detta är just vad jag påstår, att jag måste vara så; men då jag nu icke så är och märker, att jag blir ju längre desto värre, så måste jag ock vara och bliva fördömd. Ty ju mer jag beder Gud om nåd att varda annorlunda, desto värre blir jag, så att jag omsider icke ens är rätt allvarlig, icke ens strider, ångrar och beder rätt. »Så märker jag då, att du icke tror, icke har frid med Gud, icke är salig och välmående i Herren? »Huru kan jag tro, när jag ju tydligt ser, att jag icke är, som jag bör, icke har trons frukter?»

Se nu här, varest felet är. Se nu här, huru viktig apostelns inledning var, då han började denna förmaning med orden: »Om I nu haven uppstått med Kristus! »Du ligger ju nere i lagens trældom, du har icke blivit dödad ifrån lagen och uppstått i Kristi rättfärdighet (Rom. 7: 4-6), du är icke fri och salig i tron; och huru var det då möjligt, att du skulle hava »trons frukter»? Lär då en gång förstå, vad de orden betyda, trons frukter, nämligen vad som kommer av tron och glädjen över den stora nåden. Så måste vi då tillbaka till evangelii dårskap igen (»dårskap» för förnuftet); och dig måste den gåtan och lärdomen givas: Det är omöjligt, att du blir bättre, förrän du övergivit att tänka på din förbättring! – Hiskliga kätter! Rent av att uppspärra de mest vidöppna portar för synden! – Så öppna då öronen!

Det är omöjligt, att du blir bättre, förrän du övergiver din förbättring, ditt arbete, ditt vakande, kämpande, bedjande och vänder dig till något helt annat, till en annans arbete, kamp, bön, renhet och fromhet, och får allt, vad han varit och gjort, till ditt eget, så att du kan lika så fritt berömma dig därav, som hade du själv varit i hans ställe, varit, gjort, bedit och lidit, vad han var, gjorde, bad och led - såsom han sannfärdeligen var i ditt ställe, gjorde och led allt för dig.

Märk, det är icke skämt, när evangelium talar; det är icke blott för att vara ljuvligt och behaga, utan det är högsta nöd och allvar, som kräver lydnad för evangelium, lika väl som för lagen, såvida själen skall frälsas. Och det bjuder: Vila från ditt arbete; annars blir du evigt olycksalig. Vila och låt övertyga dig, att du är en alldeles förtappad syndare, som nu måste upptagas ur syndablodet, sådan som du är. När du så blivit salig och helig av idel nåd och glad och fri i ditt hjärta, då, först då kan någon kraft, någon trons frukt väntas.

Den, som aldrig vill giva akt på denna *ordning*, utan städse förvillar sig därmed, att det ju står i Guds ord, att man skall kämpa, vaka, bedja, strida, och menar, att sådant alltid skall vara lika passande, vilja vi här giva en enkel liknelse: Är icke en stark mat och ett gott, kraftfullt vin och dylikt i allmänhet goda medel att återställa de lekamliga krafterna, då man blivit matt och svag? Men om en människa börjar få feber, blir hon också matt och svag och oskicklig att arbeta. Skulle nu även hon vilja stärka sig med en stark mat, ett kraftigt vin och dylikt, så skulle väl läkaren säga: »Du gör allt vad i din förmåga står, att förkorta ditt liv. Du är svag, men jag skall dock giva dig sådant, som skall ännu mer försvaga och uttömma dig. Blott du blir fri din feber, nog blir det sedan råd med krafternas återställande; då skola vi småningom - ändå icke genast med starka rätter, utan sakta och småningom - återställa krafterna.»

Se här en träffande bild. En själ, som arbetar blott med sina synder och sin förbättring, är i en andlig feberhetta; lagen bränner i samvetet, oroar och jagar sinnena, varigenom man blir alldeles oskicklig att t.ex. visa mildhet, ödmjukhet, saktmodighet, blir ofta alldeles odräglig både för sig själv och andra,

otålig, retlig, oblid; när *budordet* kom, *levde* synden *upp* (Rom. 7: 9), och all kraft försvann: *jag vart död* (v. 10). För en sådan själ är den eljest så goda, heliga lagen blott såsom den stadiga maten och det starka vinet för den febersjuka. Alla bud och regler, allt arbete, vaka, kämpa, strida - allt detta, som för en troende själ är så nödigt, är nu blott att föröka den andliga nöden och förhindra hjälpen.

Däremot, om en sådan själ kan övertygas om en så stor nåd, att allt hennes onda ligger på Kristi rygg, tillhör honom och icke henne, sedan *Herren kastade allas våra synder uppå honom* (Jes. 53); att *samma onda*, som nu rasar i hennes kött, blivit lagt på Guds Lamm; att just det, som lagen icke kunde åstadkomma, och vilket hon nu i dag lider av, är så rikligen botat, att det icke ett ögonblick tillräknas henne, om det ock skall förfölja henne ända till graven - se, om hon kan på en så helt evangelisk grund få riktig frid och vänskap med Gud; då lägga sig genast syndens brusande böljor; då blir det en stilla, mild, enfaldig och glad ande, som nu ser både Gud och människor alltför goda. Då erfar man, vad trons frukt, Andens frukt, vill säga.

Det är således icke kraft och styrka, som nu utgör ditt första behov; det är något annat, som måste gå förut, det är ett hjärta, i vilket trons nåd och frid regera - ett troende och saligt hjärta. Därför

Fly först till Jesus, tigg om nåd,  
Mot synden skall det se'n bli råd!

Det är Guds stora nåd och hjärtats saliga frid över nåden, Guds frid, som just är helgonens rätta hemlighet och kraft; varom vi så ofta erinrat med skriftens ord: »Jag vill löpa dina buds stig, ty du tröstar mitt hjärta» (Ps. 119), och åter: »*fröjd i Herren är eder starkhet*. Därför tillägger nu aposteln: Och *Kristi frid regere i edra hjärtan, till vilken I ock ären kallade i en kropp och varen tacksamma*. Amen.

## **- C-O Rosenius 1850**

(Nionde årgången)

© **Pietisten 2018**

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.  
[www.pietisten.com](http://www.pietisten.com)